

**Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»**

Кафедра філософії і педагогіки

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

завідувач кафедри

Шабанова Ю.О.

«31» серпня 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи теорії гендеру»

Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	033 Філософія
Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Філософія
Статус	Вибіркова
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	українська

Викладач: доц. Макєшина Ю.В.

2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи теорії гендеру» для бакалаврів спеціальності 033 «Філософія» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. філос. і пед. – Д. : НТУ «ДП», 2021. – 13 с.

Розробник:

Макешина Ю.В. –доцент, кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії і педагогіки.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки студентів до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Робоча програма буде в пригоді для формування змісту підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників кафедр університету.

Погоджена рішенням методичної комісії спеціальності 033 Філософія (протокол № 1 від 31.08.2021).

ЗМІСТ

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО.....	4
ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ	
4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	4
5 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	5
5.1 Шкали.....	5
5.2 Засоби та процедури.....	6
5.3 Критерії.....	7
6 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	10
7 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	12

1. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни – сформуванати відповідальну культуру філософського осмислення гендерної тематики, яка позначається на толерантному ставленні до альтернативних точок зору, а також визначити важливість належного ставлення до прояву свободи особистості як однієї з пріоритетних цінностей.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2. ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
шифр ДРН	зміст
ДРН 1	Володіти основами феміністської критичної теорії і гендерно чутливими методами філософського аналізу, вільно орієнтуватися у сутності гендерного підходу.
ДРН 2	Вміти застосовувати гендерну методологію в наукових дослідженнях, у власних наукових роботах, розкриваючи всі грані філософії гендеру.
ДРН 3	Здійснювати гендерну експертизу філософських і літературних джерел; обґрунтовувати власну точку зору щодо актуальних гендерних проблем у філософській проблематиці.

3. ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години					
		денна		вечірня		заочна	
		аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота	аудиторні заняття	самостійна робота
лекційні	60	12	48				
практичні	60	12	48				
лабораторні	-	-	-				
семінари	-						
РАЗОМ	120	24	96				

4 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ДРН 1 ДРН 2	Тема 1. Гендерна теорія та гендерні дослідження .	12
	1.1. Гендер у міждисциплінарному полі наукових досліджень.	
	1.2. Специфіка філософського підходу для вивчення гендерної проблематики.	
	1.3.Методологія гендерних досліджень у соціально-	

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	гуманітарному знанні.	
	1.4. Становлення і розвиток гендерних досліджень в Україні.	
ДРН 1 ДРН 3	Тема 2. Гендер як соціосимволічний конструкт статі.	12
	2.1. Стать як біологічний і соціокультурний феномен.	
	2.2. Концепція статі в культурі і філософії.	
	2.3. Антична філософія про жіноче та чоловіче.	
	2.4. Статус жінки в епоху середньовіччя. Демонологізація сексуальності.	
	2.5. Гендер європейського барокко.	
	2.6. Фемінінне й маскулінне в концепціях есенціалізму та конструктивізму.	
	2.7. Гендерні стереотипи та гендерна ідентичність.	
ДРН 1 ДРН 2	Тема 3. Психоеаналітичні теорії суб'єкта.	12
	3.1. Психоеаналіз як джерело для гендерної теорії суб'єкта.	
	3.2. Феміністська критика теорії фрейдизму.	
	3.3. Жіночий нарцизм.	
	3.4. Роль «Іншого» для структури жіночої суб'єктивності.	
	3.5. Жіноча суб'єктивність в психоеаналізі Ж.Лакана.	
	3.6.«Інший» в некласичному психоеаналізі.	
ДРН 1 ДРН 2	Тема 4. Філософія фемінізму: теорії жіночої суб'єктивності.	12
	4.1.Екзистенціалістська концепція суб'єктивності в філософії.	
	4.2. Постфемінізм: проблеми та перспективи.	
	4.3.Постмодерністські теорії суб'єкта.	
	4.4.Постмодерністські концепції тіла й тілесності, влади, сексуальності, бажання.	
	4.5. Жіночі і чоловічі студії: основні напрямки розвитку та проблематика.	
ДРН 1 ДРН 2	Тема 5. Гендерний вимір батьківства	12
	5.1 Сім'я, партнерство, батьківство як об'єкт гендерних досліджень.	
	5.2. Ідеалізація материнства у культурі.	
	5.3.Репродуктивна функція жінки як основа гендерної нерівності.	
	5.4 Патріархатна міфологія материнства.	
	5.5 Материнство як соціокультурний конструкт.	
ДРН 1 ДРН 2 ДРН 3	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
	1.Гендерна теорія в ХХ ст.: фемінінність, маскулінність, андроцентризм, фаллологоцентризм, патріархат, гендерна асиметрія, гендерна дискримінація, концепції гендерного егалітаризму.	12
	2. Ліберальні теорії гендерної рівності.	12
	3. Гендерні теорії в психоеаналізі.	12
	5. Трансформація гендерних стереотипів у західноєвропейській філософії.	12
	6. Гендерна рівність у медіа. Репрезентація жіночих та чоловічих образів.	12
	Всього	60
	Разом	120

5. ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень студентів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Рівень здобутих компетентностей, відповідно до очікуваних результатів, ідентифікується під час контрольних заходів, вони відображають реальний результат навчання студента за дисципліною.

5.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних студентів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень студентів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховується, якщо студент отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

5.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності студента за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Студент на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються студентам на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	Процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдання під час лекцій	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів;
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять та під час виконання завдань під час самостійної роботи		виконання ККР під час диференційного заліку за бажанням студента

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі студента шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен студент під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікованого рівня НРК.

5.3 Критерії

Реальні результати навчання студента ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерія використовується

коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та комплексні контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти (подано нижче).

**Загальні критерії досягнення результатів навчання
для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК**

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у певній галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
Знання		
♦ Концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	- Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: - концептуальних знань; - високого ступеню володіння станом питання; - критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить негрубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння		
♦ поглиблені когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних	- Відповідь характеризує уміння: - виявляти проблеми; - формулювати гіпотези; - розв'язувати проблеми; - обирати адекватні методи та інструментальні засоби; - збирати інформацію та логічно й зрозуміло її інтерпретувати; - використовувати інноваційні підходи до	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	розв'язання завдання	
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності з не грубими помилками	90-94
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	- Відповідь характеризує уміння застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з помилками. - Рівень умінь незадовільний	60-64 <60
Комунікація		
<ul style="list-style-type: none"> ◆ донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; ◆ збір, інтерпретація та застосування даних; ◆ спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово 	<ul style="list-style-type: none"> - Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: - правильна; - - чиста; - - ясна; - - точна; - - логічна; - - виразна; - - лаконічна. Комунікаційна стратегія: <ul style="list-style-type: none"> - послідовний і несуперечливий розвиток думки; - наявність логічних власних суджень; - доречна аргументації та її відповідність положенням, що студент обстоює; - правильна структура відповіді (доповіді); - правильність відповідей на запитання; - доречна техніка відповідей на запитання; - здатність робити висновки та формулювати пропозиції 	95-100
	- Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	- Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Автономність та відповідальність</i>		
<ul style="list-style-type: none"> ♦ управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; ♦ спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; ♦ формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти; ♦ організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; ♦ здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії 	<ul style="list-style-type: none"> - Відмінне володіння компетенціями автономності та відповідальності: - 1) управління комплексними проектами, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - - здатність до роботи в команді; - - контроль власних дій; - 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: <ul style="list-style-type: none"> - - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - - самостійність під час виконання поставлених завдань; - - ініціативу в обговоренні проблем; - - відповідальність за взаємовідносини; - 3) відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - - використання професійно-орієнтованих навичок; - - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - - володіння всіма видами навчальної діяльності; - 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: <ul style="list-style-type: none"> - - ступінь володіння фундаментальними знаннями; 	95-100

Дескриптори НРК	Вимоги до знань, умінь, комунікації, автономності та відповідальності	Показник оцінки
	- - самостійність оцінних суджень; - - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізованосімвимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями автономності та відповідальності (не реалізовановісімвимог)	65-69
	Рівень автономності та відповідальності фрагментарний	60-64
	Рівень автономності та відповідальності незадовільний	<60

6. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Технічні засоби навчання: мультимедійна установка
Дистанційна платформа MOODLE (www.do.nmu.org.u)
Використання MSTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Основи теорії гендеру: юридичні, політологічні, філософські, педагогічні, лінгвістичні та культурологічні засади: монографія / кол. авт.; ред. Л. Р. Наливайко, І. О. Грицай. — К.: «Хай-ТекПрес», 2018. — 348 с.
2. Камінська Н. В., Чернявський С. С., Перунова О. С. Засади розуміння гендеру та гендерної рівності [Текст] - Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2020. 20 с.
3. Заграй Л. Д. Теорії гендеру: гендерні дослідження у психології : навч. посіб. / Лариса Дмитрівна Заграй ; ДВНЗ "Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаніка". – Івано-Франківськ : Петраш К. Т., 2019. – 263 с.
4. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. [Текст]: К.: «К.І.С.», 2004, 536 с.
5. Словник гендерних термінів / укладач З. В. Шевченко. Черкаси: видавець Чабаненко Ю., 2016. 336 с.

ДОДАТКОВА:

1. Батлер Дж. Гендерний клопіт: фемінізм та підрив тожсамості [Текст]: Дж. Батлер. – Київ, 2003. – 224 с.
2. Брайсон В. Гендер і політика часу. Феміністична теорія і сучасні дискусії. [Текст]: Пер. Сангл. К.: Центр видавничої літератури, 2011. 248 с.
3. Вступ до гендерних досліджень. [Текст]: Частина 1. Навчальний посібник. // під ред. І. Жеребкина. Харків: ХЦГД, 2001. 708 с.

4. Гендер для всіх. Виклик стереотипам / Т. Марценюк; за участі О. Богдан. Київ: Основа, 2017. 256 с.
5. Гендер для медій : підруч. із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей / ред. М. Масрчик, О. Плахотнік, Т. Ярманової. Вид. 3-тє, випр. та допов. Київ : Критика, 2017. 224 с.
6. Гендерна рівність і розвиток: погляд у контексті європейської стратегії в Україні. Центр Разумкова, 2016. 244 с.
7. Гендерні дослідження: Феміністська методологія в соціальних науках [Текст]: // під ред. І. Жеребкина. Харків: ХЦГД; 1998. 356 с.
8. Гендерні медійні практики: Навчальний посібник із гендерної рівності та недискримінації для студентів вищих навчальних закладів [Текст]: Колектив авторів. Київ, 2014. 206 с.
9. Гобсбаум Е. Нова жінка [Текст]: Гендерний підхід: історія, культура, суспільство. Під ред. Л.Гентош, О. Кісь. Львів: ВНТЛ-Класика, 2003. С. 74–96.59.
10. Грицай І. О. Механізм забезпечення принципу гендерної рівності: теорія та практика: монографія. Київ: «Хай-Тек Прес». 2018. 560 с.
11. Гендерний паритет в умовах розвитку сучасногоу країнського суспільства. [Текст]: Київ, 2003.
12. Дубиніна М. Гендерні особливості професійної самореалізації жінок // Теорія і практика сучасної психології. 2018. № 3. С. 24–27.
13. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі : науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України / за заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваіте, 2019. 288 с.
14. Кімелл М. Гендероване суспільство. [Текст]: Київ, Сфера, 2003, 494с.
15. Лазар І. Сучасний стан гендерних досліджень: Наукове видання [Текст]: / За наук.ред. О.Я.Лазара. Київ-Львів: ПАРАПАН, 2017. 230 с.
16. Левченко К. Б. Гендерне тяжіння: виклики та рішення. Харків : Фоліо, 2019. 316 с.
17. Марценюк Т. Гендер для всіх. Виклик стереотипам. К. : Основи, 2017. 256 с.
18. Мірошниченко О. В., Михайліна Т. В. Насильство в сім'ї : соціально-правова сутність та засоби протидії. 2016. URL : [file:///C:/Users/Ira/Downloads/3874-7785-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Ira/Downloads/3874-7785-1-SM%20(1).pdf).
19. Розуміння маскулінності та гендерної рівності в секторі безпеки України : аналітичний звіт / Чернявський С. С., Андросюк В. Г., Кудерміна О. І. та ін. Київ : Національна академія внутрішніх справ, 2020. 98 с.
20. Скотт Д. Жіноча історія [Текст]: Гендерний підхід: історія, культура, суспільство. Під ред. Л. Гентош, О. Кісь. [Текст]: Львів. ВНТЛ-Класика, 2003. С. 97–110.
21. Сучасне розуміння маскулінності: ставлення чоловіків до гендерних стереотипів і насильства щодо жінок. Київ, 2018. 128 с.
22. Уварова О.О. Права жінок та гендерна рівність : навчальний посібник. Київ, 2018. 204 с.
23. Чухим Н. Гендер та гендерні дослідження в ХХ ст. [Текст]: "Ї". Незалежний культурологічний часопис. 2000. № 17. С.37-49.

Навчальне видання

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Основи теорії гендеру»
для бакалаврів спеціальності 033 Філософія

Розробник:
Юлія Вікторівна Макешина